

διάσωσης-επιβίωσης και της Σοά ήταν κοινή, ταυτόχρονα όμως διαφορετική για κάθε επιζήσασα (όπως αντίστοιχα και για κάθε επιζώντα), γεγονός που καθόρισε τις μετέπειτα ατομικές, κοινωνικές και ιδεολογικές στάσεις τους. Οι γυναίκες λοιπόν ιδεολογικοποιούνται. Λίγες, και για μικρό χρονικό διάστημα εξαιτίας του Εμφυλίου, παρεμβαίνουν ως αριστερές, περισσότερες μέσα από κινήσεις «Ομήρων» των στρατοπέδων, σχεδόν όλες τοποθετούνται απέναντι στον, ανανεωμένο λόγω της καταστροφής, σιωνισμό. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω δεδομένα, θα επικεντρωθώ στους χώρους όπου οι Εβραίες γυναίκες συναντήθηκαν (κυρίως οργανώσεις και ιδρύματα), στους ρόλους που υιοθέτησαν ή αντίστοιχα απέρριψαν (πρωτίστως μέσα από κοινωνικό-πολιτικές επιλογές που αφορούσαν τον γάμο τους, το μέγιστο των παιδιών, την εργασία τους), στα διλήμματα που αντιμετώπισαν (όπως, λ.χ., παραμονή στη χώρα/μετανάστευση, εβραϊκός/μεικτός γάμος), στις επιλογές που τελικά έκαναν – πάντα μέσα στο ασφυκτικό πλαίσιο της εμφυλιακής Ελλάδας και πάντα υπό τον, περισσότερο ή λιγότερο φανερό, έλεγχο των (Εβραίων και μη) ανδρών.